

Στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο πλαίσιο των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων και του επιχειρησιακού προγράμματος «ανταγωνιστικότητα» στο Γ' ΚΠΣ

ΤΟΥ **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΟΥΚΟΛΙΑ**

Οικονομολόγου – Επιχ. Ερευνητή (M.Sc. Univ. of Sussex)

Η στήριξη, με τη μορφή της άμεσης κεφαλαιουχικής ενίσχυσης, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αποτελεί κρίσιμης σημασίας ζήτημα. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ιδιαίτερα αυτές που δραστηριοποιούνται στις λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες της χώρας, βιώνουν προβλήματα προσαρμοστικότητας και έχουν λιγότερες ευκαιρίες ανάπτυξης έναντι των μεγάλων επιχειρήσεων ή αυτών που δραστηριοποιούνται σε κεντρικό επίπεδο.

Παράλληλα, χαρακτηρίζονται από περιορισμένη δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων, εξαιτίας κυρίως της αδυναμίας πρόσβασής τους στο χρηματοοικονομικό σύστημα, από έλλειψη τεχνογνωσίας, από αδυναμία επέκτασης σε διευρυμένες αγορές, ενώ συνήθως αντιμετωπίζουν υψηλότερα κόστη παραγωγής και λειτουργίας.

Η επιλογή της στήριξης και ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο αποβλέπει πρωτίστως στην τόνωση της περιφερειακής οικονομίας, στη διατήρηση θέσεων εργασίας και στη δημιουργία νέων, με απώτερο σκοπό τη συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές αυτές και την αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

Στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 είχαν αρχικά δεσμευτεί πόροι ύψους 273 Μ€ για δράσεις ενίσχυσης ΜΜΕ των τομέων Μεταποίησης και Τουρισμού (Α' και Β' Προκήρυξη). Οι πόροι αυτοί με την αναθέωρηση του 2005 αυξήθηκαν επιπλέον περί τα 200 Μ€.

Για την ενεργοποίηση των παραπάνω πόρων και δράσεων, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών είχε αρχικά προχωρήσει στην υλοποίηση δύο προκηρύξεων για την υποβολή επενδυτικών προτάσεων στους τομείς της Μεταποίησης και του Τουρισμού.

Για την υλοποίηση των δύο πρώτων κύκλων προκρίθηκε, για λόγους οι οποίοι αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση και διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων επενδυτών, η ενεργοποίηση των **πιστωτικών ιδρυμάτων** (τραπεζών) ως Φορέων Υποστήριξης της διαδικασίας.

Κατά την **Α' προκήρυξη** υποβλήθηκαν στους αρμόδιους φορείς υποστήριξης 2.819 επενδυτικές προτάσεις στον **τομέα της μεταποίησης** και ενισχύθηκαν 1.439, ενώ από την υλοποίηση των εν λόγω επενδύσεων προβλέπεται η δημιουργία 2.940 νέων θέσεων απασχόλησης. Αντίστοιχα **για τον τουρισμό** υποβλήθηκαν στους αρμόδιους φορείς υποστήριξης 885 επενδυτικές προτάσεις και τελικά 400 επενδυτικές προτάσεις υπάχθηκαν. Από την υλοποίηση των εν λόγω επενδύσεων προβλέπεται η δημιουργία 316 νέων θέσεων απασχόλησης.

Κατά την **Β' προκήρυξη, για τη μεταποίηση και τον τουρισμό** υποβλήθηκαν συνολικά 2.644 επενδυτικές προτάσεις και ενισχύονται για τη μεταποίηση 975 προτάσεις από την υλοποίηση των οποίων προβλέπεται η δημιουργία 1.810 νέων θέσεων απασχόλησης και για τον τουρισμό 768 επενδυτικές προτάσεις από την υλοποίηση των οποίων προβλέπεται η δημιουργία 316 νέων θέσεων απασχόλησης.

Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών προχώρησε **στο σχεδιασμό της Γ' Προκήρυξης**, κύρια χαρακτηριστικά της οποίας είναι η **διεύρυνση των πόρων** που κατευθύνονται στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και η **απλοποίηση των διαδικασιών και του θεσμικού πλαισίου υλοποίησης**.

Προς την κατεύθυνση αυτή προκρίθηκε, για λόγους οι οποίοι αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση και διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων επενδυτών, η **ενεργοποίηση των πιστωτικών ιδρυμάτων** όχι πλέον ως Φορέων Υποστήριξης της διαδικασίας, ρόλο που είχαν στις δύο πρώτες προκηρύξεις, αλλά **ως τελικών δικαιούχων** των δράσεων, οι οποίοι θα έχουν την απόλυτη ευθύνη της υποδοχής και αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων, της παρακολούθησης της υλοποίησής τους και της καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους επενδυτές.

Το όλο σύστημα, το οποίο χαρακτηρίζεται από **μεγάλη διασπορά των σημείων εξυπηρέτησης των επενδυτών**, σχεδιάστηκε με στόχο την απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών και την εξυπηρέτηση και διευκόλυνση των ενδιαφερομένων επενδυτών. Σε κάθε φάση υλοποίησης των επενδύσεων από την υποβολή και αξιολόγηση έως και τον έλεγχο της υλοποίησης και την καταβολή της επιχορήγησης, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής δύναται να συναλλάσσεται μόνο με το υποκατάστημα της τράπεζας που συνεργάζεται.

Παράλληλα, περιορίζεται ο ρόλος του δημόσιου τομέα, ο οποίος πλέον θα έχει μόνον το γενικό συντονισμό των δράσεων και την εποπτεία για την ορθή λειτουργία του συστήματος και επιτυγχάνεται η μείωση της γραφειοκρατίας και η επιτάχυνση των διαδικασιών

αξιολόγησης, υπαγωγής και χρηματοδότησης των επενδύσεων. Με την προαναφερθείσα διαδικασία υπολογίζεται ότι οι πρώτες συμβάσεις μεταξύ τελικών δικαιούχων και επενδυτών θα υπογραφούν εντός **55 εργασιμών ημερών** από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων.

Η παρακολούθηση των δράσεων θα γίνεται μέσω Πληροφοριακού Συστήματος, **σε όλα τα στάδια της διαδικασίας**. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζεται επιτάχυνση της διαδικασίας σε όλα της τα στάδια, και μειώνεται σημαντικά το κόστος παρακολούθησης και ελέγχου, ενώ παράλληλα εξασφαλίζονται οι αρχές της διαφάνειας και της χρηστής διαχείρισης.

Επιπλέον, το ΥΠΟΙΟ επεξεργάζεται και **νέες προκηρύξεις** για την ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με τη συμμετοχή και επιχειρήσεων **του τριτογενή τομέα**, στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Αστικής Ανάπτυξης, δηλαδή σε αστικές περιοχές των Περιφερειών που αντιμετωπίζουν μείζονα αναπτυξιακά προβλήματα ή προβλήματα υποβάθμισης, καθώς και με τη διεύρυνση των δράσεων σε τομείς της νέας οικονομίας όπως για παράδειγμα στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

Εξάλλου **η ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των Επιχειρήσεων** και της Οικονομίας με παρεμβάσεις που εδράζονται στο τρίπτυχο Τεχνολογία - Επιχειρηματικότητα - Απασχόληση είναι και ένας από τους βασικούς στόχους του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα».

Στα πλαίσια αυτά, μέσω του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα» επιδιώκεται:

1. Ενίσχυση ΜΜΕ στον **τομέα της μεταποίησης, του τουρισμού**, του εμπορίου και των υπηρεσιών για τον τεχνολογικό/οργανωτικό τους εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους, μέσω της χρηματοδότησης ολοκληρωμένων επιχειρηματικών σχεδίων και μέσω της προώθησης της δικτύωσής τους.
2. Ενίσχυση ΜΜΕ με υψηλό δυναμικό ανάπτυξης σε τομείς αιχμής όπως **η ποιότητα, η καινοτομία**, το περιβάλλον και η εφοδιαστική αλυσίδα.
3. Ενίσχυση της **επιχειρηματικότητας** σε ομάδες του πληθυσμού με μειωμένη συμμετοχή στο επιχειρείν π.χ. νέοι, γυναίκες.

4. Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη **βελτίωση των περιβαλλοντικών** τους επιδόσεων και την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής τους διάστασης στη λειτουργία τους. Ειδικότερα ενισχύεται η απόκτηση πιστοποιημένων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, η παραγωγή οικολογικών προϊόντων και η εισαγωγή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (ΒΑΤ) στην παραγωγική διαδικασία.
5. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας όσον αφορά τις **επενδύσεις συμπαραγωγής, ΑΠΕ και εξοικονόμησης ενέργειας**.

Σαν αποτέλεσμα των παραπάνω δράσεων, ενδεικτικά αναφέρεται ότι ενισχύονται 1.730 επιχειρηματικά **σχέδια μεταποιητικών** ΜΜΕ και ΠΜΕ (τρεις κύκλοι προκηρύξεων), καθώς επίσης και 173 επενδύσεις ΜΜΕ για **τεχνολογικό εκσυγχρονισμό**. Έχουν εγκριθεί 104 έργα ενίσχυσης περιβαλλοντικών σχεδίων και 29 επενδύσεις για τη δημιουργία/επέκταση μονάδων διαχείρισης και αξιοποίησης αποβλήτων, ενώ στο πλαίσιο του προγράμματος «**Πιστοποιηθείτε**» υλοποιούνται 2.637 επενδύσεις για την ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων ποιότητας.

Για τον **ποιοτικό εκσυγχρονισμό της τουριστικής υποδομής** χρηματοδοτούνται 49 μεγάλες επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχείων και camping μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου Ν. 2678, 3.500 έργα αναβάθμισης καταλυμάτων μέσω άλλων καθεστώτων ενίσχυσης και 595 επιχειρηματικά σχέδια ΜΜΕ όλων των κλάδων του τουριστικού τομέα. Στον τομέα της **γυναικείας και νεανικής επιχειρηματικότητας** ενισχύονται 2.725 δικαιούχοι, ενώ στον τομέα της επιχειρηματικότητας ατόμων με αναπηρίες ενισχύονται 117 δικαιούχοι.

Σε ό,τι αφορά τις **ιδιωτικές ενεργειακές επενδύσεις** υλοποιούνται συνολικά 342 έργα (αιολικά πάρκα, έργα εξοικονόμησης ενέργειας, έργα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού-θερμότητας κ.λπ.), ενώ τέλος στο πλαίσιο της έρευνας και τεχνολογίας ενισχύονται 1.539 προγράμματα.